

Batxillerat en Ciències Religioses

Escrits Joànics

- **Titulació:** Batxillerat en Ciències Religioses
- **Modalitat:** Iscreb Presencial
- **Curs:** 3er | **Semestre:** 2n | **ECTS:** 4 | **Hores de classe setmanals:** 2
- **Àrea:** Bíblia | **Període lectiu:** 2n semestre
- **Professorat:** [Dr. Antoni Pou i Muntaner](#) | **Llengua:** Català

Justificació

Escrits joànics és una assignatura que vol servir d'introducció al coneixement dels llibres del Nou Testament atribuïts tradicionalment a l'evangelista Joan. Tot i que, com es veurà, segurament aquests escrits no pertanyen al mateix autor, sí que és veritat que presenten una teologia i un vocabulari que els diferencien dels altres escrits de la Bíblia.

Dedicarem més temps a conèixer l'Evangelí de Joan. Les cartes de Joan són relativament curtes comparades en les altres cartes del Nou Testament, i signifiquen una interpretació ortodoxa de l'Evangelí de Joan.

L'Apocalipsi de Joan suscita, avui en dia, un interès especial, pel seu simbolisme. La literatura i els films ambientats en l'Edat Medieval l'ha fet considerar, popularment, com un escrit sobre el final dels temps, cosa que li ha conferit un cert aire de misteri. Per altra part la bellesa de l'art romànic del nostre país ens convida a descobrir tot el seu significat simbòlic. L'estudi acadèmic i teològic d'aquest escrit ens farà purificar la concepció d'aquest llibre i ens el retornarà com a llibre eclesial, amb un missatge de Déu per a l'home i l'Església d'avui.

Requisits i orientacions prèvies

- Cal haver cursat Introducció al Nou Testament
- El dinamisme de participació dels alumnes i el guiatge constant del professor fa que sigui necessari un seguiment regular de l'assignatura i que es consulti amb assiduitat els grans comentaris de l'Evangelí de Joan a la biblioteca de la facultat

Competències i Objectius

1. Coneixement progressiu dels fonaments bíblics
2. Capacitat per a reconèixer i accedir a les obres de referència
3. Capacitat per connectar els coneixements amb altres àrees
4. Coneixement i opinió crítica sobre la teologia dels evangelis
5. Coneixement i comprensió pràctica dels mètodes i tècniques d'estudi/anàlisi del text bíblic
6. Integrar aquests coneixements per a l'anàlisi, comprensió i actualització dels mateixos.

- Descobrir els aspectes d'estil i de teologia dels escrits joànics, que els diferencien dels altres escrits del Nou Testament.
- Presentar una introducció a l'estructura dels escrits per tal que serveixi de guia de lectura. És important que l'alumne vagi alternant l'estudi dels apunts amb la lectura directa dels llibres que s'estudien.
- Conèixer les particularitats textuais (filologia i literatura) i contextuals (història, sociologia, política...) per intentar descobrir la "intenció" de l'autor a l'hora d'escriure el seu text.
- Conèixer els comentadors més importants de l'Evangelí del s. XX dels escrits joànics en l'àmbit catòlic i protestant que tenen encara una influència a la interpretació acadèmica d'avui. Estar al corrent de l'estat actual de la investigació sobre els escrits joànics, i conèixer alguna de les darreres metodologies que s'han aplicat.
- Ser capaç d'utilitzar els comentaris acadèmics més importants i entendre articles científics referits a la nostra matèria.
- Veure com el missatge que vol comunicar l'autor, pot ajudar-nos a nosaltres i a les nostres comunitats cristianes a viure l'Evangelí, avui, amb més profunditat.

Continguts

BLOC INTRODUCTORI

PRIMERA UNITAT : El Quart Evangelí I. El Text i el seu context

SEGONA UNITAT: El Quart Evangelí II. Teologia i Art /1

1. Història de l'Exegesi joànica
2. L'Anàlisi narrativa en l'exegesi d'una perícopa

TERCERA UNITAT: El Quart Evangelí II. Teologia i Art/2

3. Teologia del Quart Evangelí
4. Art i cultura sobre el Quart Evangelí

QUARTA UNITAT: Les Cartes de Joan: 1 Jn, 2Jn, 3Jn

CINQUENA UNITAT: L'Apocalipsi de Joan: una interpretació creient i simbòlica de la Història

1. Context Històric
2. Guia de lectura d'un drama surrealista
3. La Simbologia
4. Hermenéutica

Metodologia i Avaluació

Estudi i realització de les activitats fora de l'aula: 60%

Treball a l'aula:

- classes magistrals: 20%

- participació a classe i debats sobre l'assignatura: 20%

Les classes són magistrals: la primera hora sobre la Introducció a cada un dels escrits, i la segona hora metodològica i exegetica.

1. Fora de classe es faran 4 activitats (80% de la nota final, cada una 20%), la participació a classe, els debats i l'interès per l'assignatura s'avaluarà amb un altre 20%.

2. Els alumnes que no hagin pogut seguir l'avaluació contínua o l'assistència a totes les classes hauran de fer un examen final escrit (100% de la nota final) sobre els apunts i l'anàlisi narratològic d'un fragment dels escrits joànics treballat a classe.

Es valorarà la bona presentació metodològica dels treballs i que es sàpiga citar bé (també els apunts, si cal).

Bibliografia

Fonts

Bíblia Catalana Interconfessional

Comentaris

BROWN, *El Evangelio según Juan, I i II*, Madrid: Cristiandad 1980.

CASTRO, SECUNDINO, *Evangelio de Juan. Comprensión exegetico existencial*, Madrid: UPCO 2001.

LÉON-DUFOUR, *Letura del Evangelio según Juan, I-IV*, Salamanca: Sígueme 1990-1992.

MATEOS, J. - BARRETO, J., *El Evangelio de Juan. Análisis lingüístico y comentario exegeticos*, Madrid: Cristiandad 1979.

SCHNACKENBURG, R., *El Evangelio según San Juan, I-IV*, Barcelona: Herder 1980-1986.

STIBBE, M.W.G., *John*, Sheffield: Sheffield Academic Press 1993.

Manuais i estudis

CULPEPPER, R.A., *Anatomy of The Fourth Gospel*, Philadelphia: Fortress Press 1983.

MARGUERAT, D. - BOURQUIN, Y., *Cómo leer los relatos bíblicos. Iniciación al análisis narrativo*, Santander: Sal Terrae 2000.

PIKAZA, X., *El libro del Apocalipsis*, Reseña Bíblica, 27, Estella: Verbo Divino 1993.

STIBBE, M.W.G., *John as Storyteller. Narrative Criticism and the Fourth Gospel*, Cambridge: Cambridge University Press 1992.

TUÑÍ, J.-O.- ALEGRE, X., *Escritos joánicos y cartas católicas*, Estella: Verbo Divino 1995.

_____, *El Evangelio es Jesús. Pautas para una nueva comprensión del evangelio de Juan*, Estella: Verbo Divino 2010.

WENGST, K., *Interpretación del Evangelio de Juan*, Salamanca: Sígueme 1988.